

Informatie over beroepsziekten op internet

Beroepsziekten en het voorkómen en bestrijden daarvan staan sterk in de belangstelling. Beroepsziekten kunnen ook in de tandheelkundige praktijk voor veel problemen zorgen, met vaak grote gevolgen voor het functioneren van een tandheelkundige team. In het kader van dit themanummer 'Ziek door het vak' zal door middel van een paar websites naar informatie over deze problematiek worden gekeken. Met het National Institute for Occupational Safety and Health wordt een aantal gezondheidsrisico's tijdens arbeid belicht en via het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten komen een aantal wettelijke implicaties hiervan aan bod.

Wat is een beroepsziekte

Een beroepsziekte is een ziekte of aandoening die in hoofdzaak het gevolg is van arbeid of arbeidsomstandigheden. Om te constateren of er sprake is van een beroepsziekte moet er een duidelijke relatie zijn tussen het werk, de ziekte en de mate waarin de ziekte veroorzaakt is door het werk of juist door het werk is verergerd.

Bedrijfsongevallen komen in ieder beroep voor en eisen gemiddeld honderd doden per jaar. Gelukkig is een bedrijfsongeval met dodelijke afloop in de tandheelkundige praktijk een te verwaarlozen factor. De huidige *Arbowet* kent echter ook voor de tandartspraktijk een verplichte risico-inventarisatie, maar het ziek worden door een bedrijfsongeval speelt daarin gelukkig een geringe rol.

In Nederland bestaat op een enkele uitzondering na geen wettelijke erkenning van specifieke beroepsziekten. Wetenschappelijke en maatschappelijke erkenning van beroepsziekten bestaat echter wel degelijk. Wat de wetenschap betreft, is in de medische literatuur veel over beroepsziekten te vinden, in dit themanummer komt de specifiek tandheelkundige problematiek uitgebreid aan bod. Op de hierna te bespreken website van het National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH) is over gezondheidsrisico's voor werkers in de gezondheidszorg veel informatie te vinden. Over de maatschappelijke erkenning en de registratierichtlijnen is bij het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten onder andere de Europese lijst van erkende beroepsziekten met een duidelijke omschrijving van de meldingscriteria te raadplegen.

National Institute for Occupational Safety and Health

Het NIOSH doet onderzoek naar en geeft adviezen over gezondheidsrisico's en preventieve maatregelen ter bestrijding van ongelukken en ziekten veroorzaakt door arbeid. Op de website van het NIOSH (www.cdc.gov/niosh/) is hierover veel informatie te vinden. Op de homepage is aan de linkerkant het hoofdmenu te vinden en aan de rechterzijde de actuele hoogtepunten. Links bovenin bevindt zich het venster met de zoekfunctie. Wie hier 'dentist' of 'dentistry' als trefwoord opgeeft, krijgt een lijst met circa veertig medische onderwerpen met raakvlakken aan de tandheelkunde. Beter is het hoofdmenu te raadplegen, vooral de 'Safety and Health Topics' geven veel bruikbare informatie en ook de lijst met 'Publi-

cations' bevat interessante literatuur. Bovendien is er onder het hoofdstuk 'Health Care Workers' een lange lijst met artikelen te vinden die specifieke onderwerpen beschrijven voor werkers in de gezondheidszorg. Zo zijn er artikelen over medische risico's, zoals luchtweginfecties, door bloed overdraagbare ziekten, prikaccidenten en allergieën (latex). Ook chemische risico's door desinfectiemiddelen zoals glutaraaldehyde en formaldehyde worden beschreven. Problemen met het menselijk bewegingsapparaat (twaalf onderwerpen) komen aan de orde in de vorm van artikelen over ergonomie bij het werk. Ook psychosociale gevolgen door stress en bedreiging op het werk worden beschreven. Veel van deze artikelen zijn in pdf-formaat opgesteld, kunnen binnengehaald worden en daarna met de Acrobat Reader op de eigen pc worden gelezen. Voor een totaaloverzicht kan men het beste de alfabetische site-index openen, te vinden op de homepage onder het logo van het NIOSH.

Nederlands Centrum voor Beroepsziekten

Het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB) is het landelijk kennisinstituut voor Arbodiensten, medici, werkgevers, werknemers en overheid, en is gevestigd in het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam. Het is een netwerkorganisatie die een brugfunctie wil vervullen tussen Arbodienst, gezondheidszorg en wetenschap en wil bijdragen aan de preventie en de zorg voor beroepsziekten. De site (www.beroepsziekten.nl) geeft informatie over wettelijke richtlijnen ten aanzien van ongevallen en ziekte door arbeid. Sinds de nieuwe *Arbowet* worden beroepsziekten via de Arbodiensten aan het NCvB gemeld, die deze registreert. Ernstige arbeidsongevallen moeten bij de Arbeidsinspectie worden gemeld. Al deze richtlijnen hebben vooralsnog als functie het herkennen en het signaleren van beroepsziekten hetgeen belangrijk is voor de preventie. In Nederland is, in afwijking van het ons omringende buitenland, herkenning belangrijker dan de wettelijke erkenning van een beroepsziekte. Vanuit preventief oogpunt is wetenschappelijke en maatschappelijke erkenning natuurlijk belangrijk, maar verzekeringstechnisch en juridisch is wettelijke erkenning van groter belang. In landen waar een wettelijk erkende lijst van beroepsziekten met duidelijke criteria ('risque-professionel system') bestaat, is het makkelijker voor mensen met een beroepsziekte of arbeidsongeval hun rechten te verkrijgen. De discussie over zo'n systeem in Nederland wordt regelmatig gevoerd, recentelijk nog in het rapport van de commissie Donner. De voor- en nadelen van dit systeem zijn als pdf-bestand op deze site te vinden. Op deze site bevinden zich ook links naar de *Arbowet*, Arbodiensten en veel publicaties en voorschriften over het omgaan met beroepsziekten. Kortom, voor de beroepsbeoefenaar die met deze problematiek te maken heeft, biedt dit centrum veel waardevolle informatie.

S.L. Liem, redacteur internet
bssliem@euronet.nl